

YAPILARIN YIKTIRILMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1– (1) Bu Yönetmeliğin amacı; yapıların yıktırılmasına ilişkin iş ve işlemlerin, can ve mal güvenliğinin, çevre ve insan sağlığının ve ilgili standartların dikkate alınmak suretiyle gerçekleştirilmesinin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2– (1) Bu Yönetmelik; yıktırılmasına karar verilen her tür ölçek ve tipteki yapının yıkımında uygulanacak prosedürü, yıkım faaliyeti süresince alınacak çevreyi koruma ve diğer güvenlik tedbirlerini, uygulanmasına izin verilen yıkım metotlarını ve geri dönüşüm esasları ile denetim personelini kapsar.

Dayanak

MADDE 3– (1) Bu Yönetmelik, 644 Sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü maddesine ve 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4– (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nı,
- Denetim personeli: Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatı ile valilik, kaymakamlık, il özel idareleri ve belediyelerin bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemler için görevlendirecekleri yıkım süreçleri konusunda deneyimli denetim elemanlarını,
- Güvensiz hale gelen yapı: kısmen veya tamamen yıkılma, çökme veya devrilme tehlikesi altında olan yapıyı,
- İş Güvenliği Uzmanı: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilmiş A sınıfı iş güvenliği uzmanlık sertifikası sahibi kişiyi,

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeniol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

d) Mahal: Yer altı ve yer üstü bütün faktörler hesaba katılarak belirlenen, yıkım yapılacak alanın tamamını,

e) Mahallin en büyük mülki idare amiri: İlde valiyi, ilçede kaymakamı

f) Meslek odası: Yıkım tekniğini değerlendirebilecek ve onay verebilecek Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı odayı

g) Mesleki Dernek: Dernekler masasına kayıtlı Patlayıcı Mühendisliği Derneğini

ğ) *Seçici yıkım*: Yıkım öncesinde ve sırasında tehlikeli atıkların ayıklanması ve diğer malzemenin tekrar kullanılabilmesini teminen, yıkımın belirli ölçülerde ve kontrollü olarak yapılmasını,

h) Tehlikeli atık: 14/03/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği 'nde belirtilen atıkları,

ı) Teknik Müşavir: Yıkım teknikleri konusunda uzman, yıkım şantiyesindeki aşamaları takip ve kontrol edecek, yıkım iş ve işlemlerini denetlemek üzere Bakanlıktan belge almış Patlayıcı Yüksek Mühendisi, Patlayıcı mühendisliği konusunda tez hazırlamış Maden Y.Mühendisi veya İnşaat mühendisi gerçek kişileri veya bu nitelikteki elemanları istihdam eden tüzel kişileri,

i) *Yıkım müteahhidi*: Yıkım iş ve işlemlerini yapmak üzere Bakanlıktan belge almış gerçek veya tüzel kişileri,

j) *Yıkım müteahhitliği belgesi*: Bu Yönetmelik kapsamındaki yıkım iş ve işlemlerinin gerçekleştirilmesi için Bakanlıktan alınması gereken belgeyi,

k) *Yıkım projesi*: Yıkım ruhsatında gösterilen yapının, hangi güvenlik ve çevre koruma tedbirleri ile kimlerin sorumluluğu altında, hangi teknik ile yıkılacağına dair detaylı bilgileri ihtiva eden, denetim personelinin denetleme esnasında kontrol edeceği yıkım ruhsatının ayrılmaz parçası olan teknik belgeyi,

l) *Yıkım ruhsatı*: Yapı yıkım faaliyeti için, bu Yönetmelikte öngörülen merci tarafından düzenlenen ve yıkım faaliyeti için gerekli izinin verildiğini gösteren resmi belgeyi,

m) *Yıkım şantiyesi*: Bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre sınırları kapatılmış, giriş ve çıkışı kontrol altında tutulmak suretiyle gerekli güvenlik tedbirleri alınmış, yıkım faaliyetinin gerçekleştirileceği alan,

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

n) *Yıkıntı atıkları*: Her türlü yapının tamirâtı, tadilatı, yenilenmesi, yıkımı veya doğal bir afet sonucunda hasar görmesi ile ortaya çıkan atıkları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler, Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Genel İlkeler

MADDE 5– (1) Yıkım faaliyetlerine ilişkin genel ilkeler şunlardır;

a) Yıkım faaliyetlerinde, toplumun can ve mal güvenliği ile çevre sağlığını öncelikle korumak esastır,

b) Yıkım faaliyetleri bu Yönetmelikte gösterilen usul ve esaslara göre alınmış yıkım ruhsatı ile yıkım projesine uygun olarak sadece yıkım müteahhitliği belgesine sahip gerçek ve tüzel kişilerce yürütülür.

c) *Yıkım müteahhitleri*, yıkım tekniğine göre uygun mühendislik hizmetini almak ve ya teknik müşavir bulundurmakla yükümlüdür.

ç) Yıkım müteahhitlerinin, faaliyetleri sebebiyle meydana gelen riskleri sigorta teminatı altına alması zorunludur.

d) Yıkım faaliyetlerinin yönetiminden sorumlu kişi, kurum ve kuruluşlar, faaliyetlerin çevre ve insan sağlığına olabilecek zararlı etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

e) Sağlıklı bir geri kazanım ve bertaraf sisteminin oluşturulması için atıkların kaynağında ayrılması ve seçici yıkım esastır,

f) *Tam ve kısmi yıkım faaliyetlerinin*, riskleri ortadan kaldıracak veya makul olan en aza indirgeyecek şekilde planlanması ve uygulanması esastır.

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 6– (1) Bakanlık; bu Yönetmelik kapsamında yer alan

a) Yıkım faaliyetlerine ilişkin program ve politikaları saptamak, uygulamaya yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamak ve gerekli idari tedbirleri almakla,

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeniyo Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

b) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan bütün faaliyetlerin kontrolünü ve denetimini yapmakla,

c) Yıkım faaliyetlerinin sigorta kapsamına alınması için sigortacılık sektörünü özendirici tedbirleri almakla,

ç) Yıkıntı atıklarının yeniden kullanımını ve geri dönüşümünü özendirici tedbirleri almakla, yükümlüdür.

Mahallin en büyük mülki idare amirlerinin görev ve yetkileri

MADDE 7– (1) Mahallin en büyük mülki idare amiri talep üzerine;

a) *Patlatmalı yıkım* faaliyetinde kullanılacak ekipmanın güvenliğinin sağlanması konusunda, yıkım faaliyetinde bulunacak yıkım müteahhidinin alacağı güvenlik tedbirleri yanında, kolluk kuvvetleri vasıtasıyla ek güvenlik tedbirleri almakla,

b) *Patlatmalı yıkım faaliyeti* yapılacak mahalde acil tıbbi yardım ekibi ve yangınla mücadele ekibi bulundurmamakla,

İl özel idareleri ve belediyelerin görev ve yetkileri

MADDE 8– (1) Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediyeler, bu alanlar dışında il özel idareleri;

a) *Yıkım faaliyetleri için yıkım ruhsatı* vermekle,

b) Yıkım şantiyesinde, faaliyetin, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapıp yapılmadığını denetlemekle, Yönetmeliğe aykırı hususların tespiti halinde faaliyeti derhal durdurmakta, ve durdurulan faaliyetin Yönetmeliğe uygun hale getirilmesi üzerine, faaliyetin devamına izin vermekle,

c) Yıkım müteahhitlerinin adreslerini ve telefon numaralarını halkın bilgileneceği şekilde ilan etmekle,

ç) Yıkım faaliyetlerinden ortaya çıkan inşaat veya yıkıntı atıklarını öncelikle altyapı çalışmalarında kullanmak/veya kullandırmakla,

d) Yıkılan yapılara ilişkin istatistikî bilgileri valilikler aracılığı ile yılsonunda Bakanlığa bildirmekle, yükümlüdürler.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeniyo Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

Yıkım müteahhitlerinin yükümlülükleri

MADDE 9-(1) Yıkım müteahhitleri,

a) Yıkım faaliyetlerinin, can ve mal güvenliğine, yaşam kalitesine ve çevre ve insan sağlığına yönelik olumsuz etkilerini, ilgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak, en aza indirecek tedbirleri almakla,

b) Patlatmalı yıkım faaliyeti yapılacak mahal ve çevresinde, halkın korku, kaygı ve panik yaşamasına engel olmak için mahalli idareler vasıtasıyla gerekli bilgilendirme toplantıları, duyuru ve uyarıların koordinasyonunu yapmakla,

c) Yıkım faaliyetleri esnasında, yıkım projesinde gösterilen teknik müşavir ve çalışanlarının bütün faaliyet süresince görevi başında bulundurmamakla, gerekli olması halinde teknik müşaviri değiştirmekle, teknik müşavirin zorunlu sebeplerle görevi başında bulunmadığı anlarda faaliyeti durdurmakla, MAB Destroy İnşaat Yıkım Hizmetleri

ç) Yıkım faaliyetinin, yıkım projesinde açıklanan usul ve esaslara uygun olarak gerçekleştirildiği hususunda teknik müşavirden denetleme raporu almakla,

d) *Yıkım ruhsatı* olmadan yıkım faaliyetinde bulunmamakla,

e) Yıkım projesinde gösterilen yıkım faaliyetinin sigorta altına alındığına dair sigorta poliçesi aslını yıkım projesine eklemekle;

f) Yıkım faaliyetlerinden kaynaklanan maddi zararların, sigorta tarafından karşılanmayan kısmını tazmin etmek ve kaza sonucu oluşacak kirliliği gidermekle,

g) Yıkım faaliyeti yapılacak mahalde yeterli sayıda acil tıbbi yardım ekibi ve yangınla mücadele ekibi bulundurmamakla,

ğ)Yapının yıkılması sonucu ortaya çıkacak atıkların bertarafı için gerekli harcamaları, yapı maliki ile birlikte müteselsilen sorumlu olmak üzere üstlenmekle, yükümlüdür.

Yapı sahibinin yükümlülükleri

MADDE 10-(1) Yapı sahibi,

a) Yıkılacak yapıda bulunması muhtemel tehlikeli ve zararlı maddelerin bildirilmesi de dahil olmak üzere, bütün bilgi ve belgeleri, var ise inşaat projesini, proje tadilatlarına ve projeye aykırı inşa edilmiş kısımlara ilişkin bilgi ve belgeleri ve yapıda yıkım tarihinden

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

önce meydana gelmiş hasar mevcut ise buna dair belgeleri yıkım projesi onaylanmadan yıkım faaliyetini yürütecek yıkım müteahhidine yazılı olarak bildirmekle,

b) Yapının yıkılması sonucu ortaya çıkacak atıkların bertarafı için gerekli harcamaları, yıkım müteahhidi ile birlikte müteselsilen sorumlu olmak üzere üstlenmekle, yükümlüdür.

(2) Yapısı ile ilgili bilgi ve belgeleri, inşaat projesini, tadilat projesini, projeye aykırı inşa edilmiş kısımları ve yapının görmüş olduğu hasarı kasten gizleyen yapı sahibi, bu sebeple meydana gelebilecek maddi ve manevi zararlardan ve uygulanacak para cezalarından sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yıkım Ruhsat, Yıkım Projesi ve Yıkım Teknikleri

Yıkım ruhsatı

MADDE 11-(1) Yıkım müteahhitleri, yıkılacak yapılar için belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde ilgili belediyeye, bu alanlar dışında il özel idarelerine, büyükşehirlerde ise büyükşehir belediyesine başvurarak yıkım ruhsatını almakla yükümlüdür.

(2) *Yıkım ruhsatı başvurusunu*, aşağıda sayılan belgeler ile birlikte yapar.

a) *Yıkım müteahhitliği belgesi*,

b) Yapı sahibi veya yıkım kararı almaya yetkili merciin yıkım ruhsatı almak hususunda yıkım müteahhidini yetkili kıldığına dair belge,

c) İlgili meslek odalarından ve Patlayıcı Mühendisliği Derneğinden onaylı yıkım projesi,

ç) Yıkım projesinde belirtilen yapı ile ilgili yıkım faaliyetlerinin sigorta altına alındığına dair sigorta poliçesi,

d) Yıkılacak yapıda ikamet eden bulunmadığına ve binanın tahliye edildiğine dair muhtarlıktan alınan belge

e) Yıkılacak yapıda, varsa, elektrik, su, doğalgaz ve telefon hizmetlerinin kapatıldığına dair ilgili kuruluşlardan alınmış belgeler,

f) *Patlayıcı kullanarak yıkım tekniği* ile yıkılması planlanan yapılar için, patlayıcı malzemenin taşınması ve kullanımına dair 31.03.2007 tarihli ve 26479 sayılı Resmi

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni Yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

Gazetede yayınlanan Tehlikeli Maddelerin Taşınması Hakkında Yönetmelik ve Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin tüzük hükümlerine göre(bu mevzuatta gere gerekli düzenlemeler yapılarak ihdas edilecek) bina ya da yapı yıkımı esaslı alınan ruhsat

Yıkım projesi

MADDE 12-(1) Yıkım müteahhitleri, yıkılacak yapılar ile ilgili olarak, yıkım projesi hazırlar veya hazırlatırlar. Yıkım projesi;

a) Yıkılacak yapının elektrik,su, doğalgaz, baraj,kimyasal ve akaryakıt gibi risk unsuru içeren tesislere olan uzaklığını gösterir mahal krokisini, yapının ilgili teknik özelliklerini, yapının konumunu, kullanım amacını, var ise proje ve tadilat detaylarını, yapı hasarlı ise hasar detaylarını, komşuluk durumunu, fotoğraflarını ve uydu fotoğrafını,

b) Yıkılacak yapıda yıkım faaliyeti safhasında tehlike arz edebilecek olan elektrik, su, ve doğalgaz, gibi altyapı tesisatına ve tehlikeli atıkların neler olduğuna dair liste ile bu tehlikelere karşı alınacak önlemleri

c) Yıkım mahalli sınırında veya yakın civarında akaryakıt istasyonu, akarsu, baraj, kanal veya dere yatağı olması ile güvensiz hale gelen yapılar için yıkım faaliyeti kaynaklı titreşim, basınç, toz, atık gibi tehlike oluşturması muhtemel riskler de dikkate alınarak; yıkım faaliyetleri kapsamında alınacak çevre ve güvenlik tedbirlerini,

ç) Yıkım faaliyetinin hangi yıkım tekniğinin veya tekniklerinin kullanılarak yapılacağına dair ayrıntılı uygulama planını,

d) İşin başlangıç bitiş tarihlerini içeren iş programını,

e) Yıkım neticesi ortaya çıkacak inşaat ve yıkıntı atığı ya da tehlikeli, atıkların geri dönüşüm durumlarına göre ayrılmış listesini bunların nerede depolanacağını ve nasıl nakledileceğine ilişkin atık yönetimi planını,

f) Yıkım projesini uygulayacak, mühendislere ve teknik elemanlara ait diploma, oda kayıt veya dernek üyelik belgesi ve ehliyetleri ile sorumluluğu kabul ettiklerine dair taahhüt beyanını,

g)Yıkım projesinin uygulanacağı bölge ve alanlarda bulunan ve yıkım faaliyeti safhasında tehlike arz edebilecek olan elektrik, su ve doğalgaz gibi altyapı tesisatı ile

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

yer altı tesisi gibi tesisler konusunda ilgili kurum ve kuruluşlardan kendi görev alanlarına giren hususlarda projenin uygulanması açısından bir sakınca olmadığına dair belgeyi,

h) Yıkım faaliyetleri esnasında alınması gereken güvenlik önlemleri ile çevre koruma önlemlerinin detaylarını içeren Risk Değerlendirme Raporunu, ihtiva eder.

Yıkım faaliyetine hazırlık

MADDE 13-(1) Yıkım müteahhitleri, yıkım faaliyetlerine başlamadan önce güvenlik ve çevre konma tedbirlerini almakla yükümlüdür.

2) Güvenlik tedbirleri kapsamında,

a) Yıkılacak yapının cepheleri, en az 220 cm yüksekliğinde seyyar veya sabit paravan ile çevrilerek, yıkım şantiyesine giriş ve çıkışlar kontrol altına alınır, üçüncü şahısların ve çalışanların görebileceği yerlere yeteri kadar uyarı levhası asılır.

b) Yıkım müteahhidi tarafından memur edilen teknik müşavir; yıkım esnasındaki emniyet tedbirlerinin etkin ve zamanında alınmasından, yıkım projesinin doğru ve etkin olarak uygulanmasından, yıkım şantiyesinde faaliyetin icrasından

c) Yıkım müteahhidi yıkım projesinde özel bir emniyet tedbiri belirtilmişse bunları da uygulamakla mükelleftir. MAB Destroy İnşaat Yıkım Hizmetleri

ç) Yıkım esnasında düşebilecek her türlü malzemenin yıkım şantiyesi dışındaki insan ve taşıt trafiğine ulaşması durumunda, yapının tehlike doğuran cephesi veya cepheleri güvenlik iskelesi ile emniyet altına alınır. Kalan açık cepheler yıkım tekniğine göre koruma filesi ile kaplanır.

d) Yıkılacak yapının 18 metreden daha yüksek olması ve yıkım esnasında düşebilecek her türlü malzemenin, yıkım şantiyesi dışındaki insan ve taşıt trafiğine ulaşması durumunda güvenlik iskelesi yerine, en az iki adet asma iskele kullanılması zorunludur. Asma iskele yıkım faaliyeti yürütülen kat ile bir alt kata kurulur.

e) Yıkım şantiyesinde çalışacak personel için koruyucu malzemeler ilgili mevzuat hükümlerince hazır edilir.

f) Yıkımda çalışanların günlük olarak iş bitiminde yıkım sahasını terk ettiğini teyit amacıyla vardiya kontrol sistemi oluşturulur.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

g) Yıkım şantiyesinde önemli ve riskli konular başta olmak üzere bütün personele, iş güvenliği uzmanı tarafından iş güvenliği eğitimi verilir.

ğ) Yıkım şantiyesinde gerekli yangın güvenlik tedbirleri alınarak yeterli miktarda yangınla mücadele donanımı hazır edilir.

h) Yıkım şantiyesinde acil tıbbi yardım donanımı hazır edilir, kurtarma ve acil yardım ekipmanı bulundurulur, acil durum ve acil çıkış planı hazırlanarak çalışanlar bilgilendirilir.

ı) Çalışma mahallinde doğal aydınlatmanın yetersiz olduğu durumlarda uygun şekilde aydınlatma yapılması sağlanır.

i) Çalışanlar için güvenilir ve etkili bir haberleşme sistemi oluşturulur.

j) Bina içerisinde yapılacak yıkım çalışmalarında, yıkım mahalline güvenli erişim ve güvenli çalışma alanlarının belirlenmesi sağlanır.

k) Yıkımı yapılacak binanın elektrik, su, doğalgaz, ve telefon bağlantıları ilgili kuruluşlar nezaretinde kapatılır ve ya kapattırılır. İlgili kuruluşlardan söz konusu hizmetin durdurulduğuna dair yazılı bir belge alınır.

l) Yıkım şantiyesinde, yıkım faaliyetleri sırasında elektrik, su ve telefon abonelikleri ile şantiye ihtiyaçları için kullanılacak ise gerekli abonelikler yıkım ruhsatı ile başvuran yıkım müteahhidi adına ilgili kuruluşlar tarafından oluşturulur. Bu hatlar şantiye içerisinde görülecek şekilde haricen döşenir.

m) Toz emisyonunu asgariye indirmek için, gerekli tedbirlere ilaveten sabit veya seyyar sulama donanımı hazır edilir.

n) Yıkım mahallinin solunuma elverişsiz olması durumuna karşı ortamın kontrolü yapılarak, gerektiğinde uygun teçhizat kullanılır veya ortamda havalandırma yapılması sağlanır.

o) Gürültü emisyonunu azaltmak için gerekli tedbirler alınır.

ö) Aşırı miktarda su sızıntısı olan yerlere gerektiğinde geçici su tahliye pompaları kurulur.

p) Yıkım öncesi yapının kullanım amacı dikkate alınarak, radyasyon kaynakları ve patojenlerin bulunması halinde gerekli sağlık tedbirleri alınır.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

r) Atık bertaraf yerleri, havagazı işletmeleri, atık su arıtma tesisleri, hurdalıklar, manevra hattı ve depoları, demiryolu arazileri, kömür depoları, benzin istasyonları, maden dökümhaneler, mühimmat üretim ve test yerleri, asbest tesisleri, kesim depoları ve mezbahalar, balık ve et pazarları ile tabakhaneler, kağıt ve basım tesisleri, ahşap koruyucu işlem tesisleri, tecrit ve karantina binaları, her türlü sağlık kuruluşları, sanayi laboratuvarları, morglar ve patoloji laboratuvarları, mezarlıklar, yün depoları ve tesisleri, çatı yalıtım ve hayvan kılı içeren sıva donatısı işleme tesis ve depoları gibi kirlenmesi muhtemel yerlerde yıkım yapılacak olması halinde sağlık tehlikelerine karşı özel tedbirler alınır.

(3) Çevre koruma tedbirleri kapsamında,

a) Seçici yıkım esasına dayanılarak çalışma planı düzenlenir. Yıkılacak yapılarda tehlikeli atıklar, 14/03/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği"nde belirtilen esaslara göre bertaraf edilir. Çalışanların sağlığını ve güvenliğini korumak amacıyla, asbest içeren malzemelerin kullanıldığı yapıların sökümü sırasında 26/12/2003 tarihli ve 25328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslarına uyulur.

b) Yapıda geri dönüşümü olabilecek bütün malzemeler uygun söküm yöntemiyle sökülerek şantiyeden uzaklaştırılır.

c) Yıkım esnasında kullanılacak olan makinelerden kaynaklanan atık yağların toprağa karışmaması için gerekli tedbirler alınır,

ç) Yıkılacak yapıda LPG tank, petrol tankı gibi yanıcı ve tutuşucu özelliğe sahip bölümler bulunması halinde güvenli gaz boşaltımı işlemi yapılmadan bu bölümlerde yıkım ve söküm yapılmaz.

d) Şantiye sahasında sökümle veya yıkım işlemleri ile ortaya çıkabilecek yanıcı ve tutuşucu bütün malzemeler şantiye sahasında depolanmadan uygun şekilde bertaraf edilir.

e) Atıklar çevreye verdikleri zarar potansiyelleri ve bileşenleri göz önüne alınarak sınıflandırılır. Tehlikeli atık maddeler lisanslı bir tesise bertaraf edilmeden önce ön işleme tabi tutulur. Sevk notu sistemi yoluyla bir atık yönetimi tesisine ulaştırıldığı ana kadar atıklar izlenir.

f) Yıkım faaliyetlerini yürütecek ekip, çevre ve atık yönetimi kirlilik kontrolü, yaban hayatını koruma, çevreye olan etkileri azaltma gibi konularda uzmanlardan bilgi alır.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

Yıkım tekniğinin seçimi

MADDE 14-(1) Yapıların yıkımında bu Yönetmelikte belirtilen *yıkım teknikleri* kullanılabilir.

(2) Yapıların yıkımında kullanılacak yıkım tekniği, binanın inşa edildiği alan, yapım yöntemi, çevresel ve fiziki faktörler, yapımda kullanılan materyaller ve binanın kullanım şekline göre belirlenir.

(3) *Yıkım tekniği* yıkım müteahhidi tarafından seçilir ve yıkım projesinde

detaylandırılır. Birden çok yıkım tekniği, uygulanacak tekniğe ilişkin güvenlik önlemlerinin alınması şartıyla bir arada kullanılabilir.

(4) Yıkım müteahhidinin sunduğu yıkım projesi ilgili meslek odaları ve dernekler tarafından incelenir. Projenin bu yönetmelik hükümlerine uygun olması halinde, uygulanacak yıkım tekniği veya teknikleri, yıkım projesinin onaylanması ile seçilmiş olur. Yıkım müteahhidi yıkım faaliyeti esnasında, yıkım projesinde gösterilen tekniklere uymak zorundadır.

(5) Yıkım faaliyeti esnasında, zorlayıcı sebeplerle, yıkım projesinde gösterilmeyen bir tekniğin kullanılması zorunlu hale gelir ise yıkım ruhsatı yeni duruma göre tadil edilir.

Yıkım teknikleri

MADDE 15-(1) Yıkım süreçleri, yapının oturduğu zemin hakkında yeterli bilgi edinildiği ve yapının tasarımı ile inşaat esasları hakkında yeterli bilgi sahibi olunduktan sonra başlar. İnsan sağlığına etki edebilecek asbest gibi zararlı kimyevi maddelerin varlığı ihtimaline karşı risk değerlendirmesi yapılır ve yıkımın yapılacağı bölgeler için çalışmalar başlatılır. Yıkım sırasında geriye kalan yapının stabilitesinin bozulmaması ve olabilecek plansız göçmelerin önlenmesi için geçici güçlendirme yapılır. Gerektiğinde yeniden kullanım ve geri dönüşüm potansiyeli olan yıkım malzemeleri çeşitlerine göre ayrılır ve toplanır.

(2) Yapıların yıkımında;

- a) Patlayıcı kullanılarak yıkım tekniği.
- b) Uzun erişimli yıkım makinesi ile yıkım tekniği.
- c) Ekskavatörle yıkım tekniği.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

ç) Kat eksiltme suretiyle yıkım tekniği,

d) Çekme halatı ile yıkım tekniği, kullanılabilir.

(3) Bakanlık gerekli gördüğü hallerde yıkım teknikleri ile ilgili ayrıntılı tebliğ yayımlayabilir.

Patlayıcı kullanarak yıkım tekniği

MADDE 16

a) Bu yıkım tekniği, bir yapının taşıyıcı sistemini patlayıcılar ile tahrip ederek yapının ağırlık merkezinde çökme etkisi oluşturulması ve ya kendi düşey yükleri ile istenilen istikamet doğrultusunda çökmesi esasına dayanır. Bu teknik kullanılmadan önce patlatma anında ortaya çıkabilecek risk ve olumsuzlukları önceden görebilmek için tekniğe ait örneklerin incelenmesi ve zemin analizinin yapılması gerekir. Katı ve sıvı yakıt tesisleri, kimyasal tesisler ve altyapı tesisleri yakınında patlatma yapılması gerektiği durumlarda patlayıcı mühendisliği alanında yüksek lisans eğitimi veren üniversitelerin ilgili bölümlerinden alınacak proje veya bilimsel değerlendirme raporları kapsamında kontrollü patlatma faaliyeti yapılabilir.

b) Bu tekniğin uygulanması için yapı rölevesi çıkarılır, yapının bulunduğu mevki ve komşu yapılara olan yakınlığı incelenir ve uygulanacak yapının yıkım yönü belirlenir. Bu etkenlere bağlı olarak yapı kendi içine veya oturduğu alana doğru veyahut da uygun olan yöne doğru çökertilir. Bu yıkım tekniğinin uygulanmasında, yapının statik projeleri, taşıyıcı elemanlardaki beton kalitesi ve demir yoğunluğu, yapım tekniği incelenir ve projelendirilir. Yapının ağırlık merkezi ve rijitlik merkezi tanımlanarak, patlatma tasarımı yapılır. Bu incelemeler yapının statik durumunun ortaya çıkartılması için gereklidir. Bütün veriler bilgisayar ortamında ve uygun yapı analiz programında incelenerek yapının kendi düşey yükleriyle çökmesi için patlatılacak olan taşıyıcı elemanlar ve taşıyıcı elemanların patlatılma sırası analiz edilir. Çevreye malzeme fırlamasını ve gürültü etkisini azaltmak için yapının dış taşıyıcı elemanlarına, mümkün olduğu kadar az müdahale edilir.

Hazırlanan patlatma patern ve protokolleri ilgili yönetmelik te değişiklik yapılarak ihdas edilecek D sınıfı ateşçi ehliyetine sahip maden, inşaat teknikerleri, patlayıcı yüksek mühendisleri, maden veya inşaat mühendisleri (ilgili yönetmelikte değişiklik yapıncaya kadar B ve C sınıfı ateşleyici yeterlilik belgesi olan kişilerce) tarafından uygulanır.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

c) Yapılan çözümler ve hesaplamalar ile taşıyıcı elemanlarda açılacak patlayıcı delik sayısı, kullanılacak olan patlayıcı miktarı ve patlatma sıralaması ve gecikme sürelerinin tasarımı sonucunda çökme istikameti yıkım projesinde belirtilir

d) Yapıda yıkım faaliyetlerine başlamadan önce, seçici yıkım esasına dayanılarak, geri dönüştürülebilir malzemelerin sökülmesi yapılarak sahadan uzaklaştırılır. Yapıda bulunan tehlikeli atıklar "Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde belirtilen esaslara uygun olarak sökülür ve sahadan uzaklaştırılarak bertarafı sağlanır.

e) Mevzuatta belirtilen esaslara uyularak patlayıcı maddeler, yıkım şantiyesine getirilir ve emniyetli olarak muhafaza edilir. Patlayıcılar, konusunda uzman kişiler tarafından yapının, taşıyıcı duvar, kolon, perde ve kirişlerine, yeterli miktarda ve gecikme zamanlaması dikkate alınarak yerleştirilir.

f) Patlayıcı kullanarak yıkım tekniğinde etrafa saçılacak olan malzemelerin, patlatmadan kaynaklanacak olan hava şokunun, toz ve gürültü emisyonunun ve oluşabilecek olan yer sarsıntısının asgari seviyelere indirilmesi için mümkün olan bütün tedbirler alınır.

g) Patlama etkisiyle etrafa saçılacak olan malzemelerin azaltılması için patlayıcı yerleştirilen bütün taşıyıcı elemanlar önce esnek ve mukavemetli özel kumaşlar(geotekstil malzeme) ve kafes teli niteliğinde durdurucu özellikteki malzemelerle sarılır. Yapının dışa açılan kısımları, sıçrayabilecek malzemeleri durdurabilecek nitelikte şok emici malzemelerle kapatılır. Yapı içindeki bu tedbirlere ek olarak gerekmesi halinde yapının dış cephesi durdurucu özelliğe sahip malzeme ile tamamen örtülür. Patlama ortamında güvenlik tedbirleri olarak;

– Uygulama öncesinde; etrafta güvenlik önlemleri (İş sağlığı ve güvenliği yasasına göre) alınmış olmalı, gerekli acil çıkışlar belirlenmeli, iş planı ile ilgili tüm personel bilgilendirilmeli ve acil durum prosedürleri belirtilmeli, yeterli sayıda güvenlik görevlisi bulundurulmalı, güvenlik kontrol merkezi kurulmalı, projektörler ile uygun alanlarda aydınlatma sağlanmalı

– Uygulama sırasında; tüm hareketli noktalarda ve açık bölgelerde emniyet alınmalı, tehlike oluşturabilecek tüm maddeler ortamdan uzaklaştırılmalı, tüm iletişim kanalları açık tutulmalı,

– Uygulama sonrasında ; planlanan yıkımın tamamen gerçekleştiği kontrol edilmeli, yıkılan tüm malzemelerin tehlike oluşturacak bir durumda olmadığı görülmeli, yıkım alanının her türlü kontrolü yapılarak teslim edilmelidir.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeniyo Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

h) Patlamanın etkisiyle oluşacak hava şokunun, yakın yapılardaki camların kırılmasına sebep olma ihtimalinden dolayı çevre sakinleri, patlama ve etkileri hususunda uyarılır, ve alınması gerekli tedbirler açıklanır. Planlanan patlatma zamanı çevre sakinlerine bildirilir. Patlatmalı yıkım faaliyeti yapılacak mahal ve çevresinde, halkın korku, kaygı ve panik yaşamasına engel olmak için mahalli idareler vasıtasıyla gerekli bilgilendirme toplantıları, duyuru ve uyarıların koordinasyonu yapılmalıdır.

ı) Patlatmalı yıkım tekniğinin oluşturacağı tozu kısmen de olsa azaltmak için patlatmadan önce yapı çevresi ve yapının düşürüleceği alan bol su ile ıslatılır, yıkım sonrası için basınçlı su atabilen seyyar veya sabit sulama sistemleri hazır durumda bekletilir.

i) Yapının çökmesi anında oluşabilecek olan vibrasyonun olası etkileri sebebiyle, patlatılacak yapının yakınlarından geçen doğalgaz hatları geçici süreliğine kapatılır. Yıkılan yapının düşürüleceği bölgeye kum veya toprak gibi şoku önleyebilecek malzemeler yığılarak, oluşabilecek vibrasyon mümkün olan en az seviyeye çekilir. Yıkım şantiyesine yakın yapılar arasında güvensiz hale gelen yapı veya hasarlı yapı mevcut ise; bu yapılara girilmemesi ve yaklaşılması için uygun tedbirler alınır.

j)Yapının yıkılması esnasında, izleyecek olan kalabalığın güvenli bir mesafede olmaları sağlanır. Yakın çevredeki insan ve araç trafiği makul bir süre zarfında durdurulur. Güvenli alan olarak belirlenmiş ve uygun şekilde işaretlenmiş hattın ötesine yıkım faaliyeti ile görevli personel haricinde hiçbir girişe izin verilmez.

k)Patlayıcı Yüksek Mühendisleri, bu konuda lisansüstü tez hazırlayan Maden veya İnşaat yüksek mühendisleri tarafından Bilim ve tekniğe uygun patlatma projeleri hazırlanır. Bu projeler, ilgili oda ve dernek tarafından onaylanmış olacaktır. Bu proje ile başvuru yapılmak suretiyle emniyet birimlerinden patlayıcı ruhsatı alınır. Patlayıcı ruhsatı için hazırlanan müracaat dosyasında;

1-) Yıkım için herhangi bir yasal engelin olmadığını belirten bağlı bulunduğu belediyeden (itfaiye, elektrik, doğalgaz, telefon, su, kanalizasyon vb...) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı il müdürlüğünden alınan yazı,

2-) Yapı sahibinden alınan yapı içerisinde bulunan tüm zararlı materyallerin listesini içeren yapı yıkımı izin belgesi,

3-) Çevredeki yapı sahiplerinin izin belgesi,

4-) Çevredeki bütün yapıların sahipleri ile mutabakat sağlanan fotoğrafları

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

5-) Patlatma esnasında yandaki yapılar için alınan koruyucu önlemlerin listesi

6-) Yıkım projesi için yapının dizaynına (kalıp planları ve statik hesapları) dair belediye tasdikli projeler,

7-) İhale ve sözleşme belgeleri,

Yıkım tekniği için, temel ve çatı yapısı, zemin, kolon ve kirişlerin yapısı, tavan, duvar ve zemin kaplamalarının yapısı, yapısal (düşey ve yatay) elemanların tümünü içeren raporlar,

9-) Binanın konumu (giriş çıkışlar, bodrum, kiler ve gizli geçitlerin yerleri, yan binalardan binaya destek sağlayan unsurlar, diğer binalara olan mesafeler, bina çevresindeki kaldırım, elektrik direği vb.) ile ilgili raporlar,

10-) Yıkım faaliyetlerine yönelik aşamaları, gerekli personel (B sınıfı ateşleyici yeterlilik belgesi sahibi personel, delme ekibi, A sınıfı iş güvenliği uzmanı, sağlık personeli, titreşim ölçme ekipleri vb..), kişisel koruyucu ekipman, araç (ambulans, itfaiye aracı, duyuru cihazları, patlayıcı nakil araçları vb..) ve materyalleri, çevresel gürültü yönetmeliklerini, çalışma saatlerini, çalışma yönetmeliğine göre gerekli izinleri içeren çalışma planı, bulunacaktır.

Uzun erişimli yıkım makinesi ile yıkım tekniği

MADDE 17- (1)Yıkım faaliyetleri için özel olarak üretilmiş uzun erişimli yıkım makinesi olarak adlandırılan, en az üç parça hareketli boma sahip, minimum 18 metre erişim sağlayan, anons sistemi ile kesici ve ezici çenesi veya hidrolik kancası olan hidrolik sistemli paletli ekskavatörle yapılan yıkım tekniğidir.

(2) Yıkılacak yapının yüksekliği uzun erişimli yıkım makinesinin erişim seviyesinden daha fazla ise, uzun erişimli yıkım makinesinin erişim seviyesine kadar kat eksiltme suretiyle yıkım tekniği uygulanması zorunludur. Yıkıma başlanılmadan önce yıkım esnasında düşebilecek her türlü malzemenin, yıkım şantiyesi dışındaki insan ve taşıt trafiğine ulaşmasının mümkün olması halinde bu cephedeki duvarlar öncelikle yıkılır ve molozu bu cepheden uzaklaştırılır. Uzun erişimli yıkım makinesi ile yıkım tekniğinde binanın herhangi bir cephesinde kapatma işlemi yapılamaz. Toz emisyonunun çevreye verebileceği zararın asgariye indirilmesi için basınçlı sulama yapılması zorunludur.

(3) Yıkılacak yapının her hangi bir cephesinden başlanılarak yukarıdan aşağıya doğru ezici ve kesici çene veya hidrolik kırıcı yardımıyla betonlar parçalanır. Her bir aks yukarıdan aşağıya doğru parçalandıktan sonra ekskavatör yardımıyla uzun erişimli

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

yıkım makinesinin ilerleyeceği kısımdaki enkaz boş bir alana aktararak yolu açılır. Bir sonraki aksa geçilerek aynı şekilde yukarıdan aşağıya doğru betonlar parçalanır ve ekskavatörle yıkım makinesinin yolu enkazdan arındırılır. Yıkılan yapıda son aks kalana kadar işleme aynı şekilde devam edilir.

(4) Yıkım makinesi, döşeme üzerinde yürütülmez. Yıkılacak yapıda bodrum mevcut ise önceden ekskavatör yardımıyla kırılarak boşluklar doldurulur. Yıkım makinesinin yürütüleceği yerlerde fosseptik, kuyu, ve kanal gibi boşluklar var ise kırılarak doldurulur. Şayet belirtilen alt yapı korunacak ise zeminin çökmesini engelleyecek tedbirler alınır.

(5)Uzun erişimli yıkım makinesi kullanılarak kat eksiltme suretiyle yıkım tekniği uygulanamaz.

Ekskavatörle yıkım tekniği

MADDE 18- (1) Yıkılacak yapının herhangi bir cephesinden başlanılarak hidrolik kırıcı aparatı veya kesici ve ezici çene aparatı kullanılarak betonların yukarıdan aşağıya parçalanması sonucu yapılan yıkım tekniğidir. Bu teknikte, yedi tondan fazla ağırlığı olan paletli veya lastikli iki parça boma sahip hidrolik ekskavatörler kullanılır.

(2) Yıkılacak yapının yüksekliği ekskavatörün erişim seviyesinden daha fazla ise, ekskavatörün erişim seviyesine kadar kat eksiltme suretiyle yıkım tekniği uygulanması zorunludur.

(3) Yıkma başlanılmadan önce yıkım esnasında düşebilecek her türlü malzemenin, yıkım şantiyesi dışındaki insan ve taşıt trafiğine ulaşmasının mümkün olması halinde bu cephedeki duvarlar öncelikle yıkılır ve molozu bu cepheden uzaklaştırılır. Yıkım işlemleri sırasında erişim için mevcut merdivenler, tırmanma demirleri ve bantların kullanılması gerekiyor ise, bunların güvenli olup olmadığını belirlemeye yönelik inceleme ve etüt yapılır.

(4) Ekskavatörle ile yıkım tekniğinde binanın herhangi bir cephesinde kapatma işlemi yapılamaz. Toz emisyonunun çevreye verebileceği zararın asgariye indirilmesi için basınçlı sulama yapılması zorunludur.

Kat eksiltme suretiyle yıkım tekniği

MADDE 19-(1) Kat eksiltme suretiyle yıkım tekniği aşağıda belirtilen şekillerde yapılabilir.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

a) **Mini ekskavatör ile yıkım tekniği:** Ağırlığı yedi tonu aşmayan hidrolik kırıcı, paletli, hidrolik ekskavatörler kullanılarak yapılan yıkım tekniğidir. Bu teknikte, yıkılacak yapı tabliyesinin, mini ekskavatörün çalışmasına müsaade edip etmediği, mini ekskavatör çalıştırılması mümkün ise, çalışacak mini ekskavatör veya ekskavatörlerin adedi, tonajlarının en fazla ne olabileceği ve birbirlerine en fazla yaklaşma mesafesinin kaç metre olacağı konusunda üniversitelerden, yapı denetimi kuruluşlarından ya da inşaat mühendisleri odalarından rapor alınması zorunludur. Bu rapor yıkım projesine eklenir. Yıkım projesinin ilgili kısımda yapıya çıkartılabilecek en fazla tonajlı **mini ekskavatör** ağırlığı, sayısı ve birbirlerine yaklaşma mesafesi belirtilir.

1) Çıkartılması uygun görülen mini makine veya makineler, vinç yardımıyla bina üzerine çıkartılır. Mini ekskavatör ile yıkım tekniğinde yıkım esnasında düşebilecek her türlü malzemenin, yıkım şantiyesi dışındaki insan ve taşıt trafiğine ulaşmasının mümkün olması halinde, yapının tehlike doğuran cephesinden en az iki adet asma iskele kullanılması zorunludur. Asma iskele yıkım faaliyeti yürütülen kat ile bir alt kata kurulur. Tozun engellenmesi için bina üzerine seyyar veya sabit sulama tertibatı kurulur.

2) Yıkım yapılacak yapının en üst döşemesi cephe kenarlarından başlatılarak, kolonlar, kirişler ve döşemelerin demir donatıları kalacak şekilde orta kısımlara doğru kırılır. Donatı demirleri kesilerek toplanır ve uygun bir yöntemle yapıdan uzaklaştırılır. Aynı işlem yapının diğer katlarında da sırasıyla uygulanır. Asansör ve merdiven perdeleri en son yıkılacak taşıyıcılar olarak planlanır. Yıkım işlemi bu şekilde gerekli olan kata kadar devam edilerek kat eksiltir.

3) Yıkım uygulamasında oluşan enkazın zemin kata nakledilebilmesi için, var ise asansör boşlukları, ve havalandırma şaftları enkaz sevkiyat kanalı olarak kullanılır. Yıkılacak yapıda enkaz sevkiyat yapılacak herhangi bir kanal yok ise, binanın uygun bir cephesinden zemine kadar inecek şekilde harici enkaz nakil hattı oluşturulur.

b) Beton delme kesme ile yıkım tekniği: Bu teknikte yıkım yapılacak yapının en üst döşemesi cephe kenarlarından başlatılarak, kolonlar, kirişler ve döşemeler kesilir. Kesilecek parçanın büyüklüğü kullanılacak olan vincin kaldırma kapasitesine uygun olarak belirlenir. Kesim yapılmadan önce kesilecek parçada delik açılır ve uygun kaldırma kapasitesine sahip halat ile bağlanarak askıya alınır. Bu teknikte bir bütün olarak kaldırılamayacak duvar yapıları önceden yıkılarak molozu yapıdan uzaklaştırılır. Aynı işlem yapının diğer katlarında da sırasıyla uygulanır. Asansör ve merdiven perdeleri en son yıkılacak taşıyıcılar olarak planlanır. Yıkım işlemi bu şekilde gerekli olan kata kadar devam edilerek kat eksiltir.

1) Beton delme kesme ile yıkım tekniğinde yıkım esnasında düşebilecek her türlü malzemenin, yıkım şantiyesi dışındaki insan ve taşıt trafiğine ulaşmasının mümkün

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni Yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

olması halinde, yapının tehlike doğuran cephesinden en az iki adet asma iskele kullanılması zorunludur. Asma iskele yıkım faaliyeti yürütülen kat ile bir alt kata kurulur.

2) Yıkım uygulamasında oluşan enkazın zemin kata nakledilebilmesi için, var ise asansör boşlukları, ve havalandırma şaftları enkaz sevkiyat kanalı olarak kullanılır. Yıkılacak yapıda enkaz sevkiyatı yapılacak herhangi bir kanal yok ise, binanın uygun bir cephesinden zemine kadar inecek şekilde harici enkaz nakil hattı oluşturulur. Bu teknikte enkazın nakli vinç yardımı ile de yapılabilir. Yıkım esnasında çalışanların düşme riski gözetilerek, yaşam güvenlik hattına paraşüt tipi emniyet kemerleri ile bağlanması zorunludur.

c) Kompresörle ve el aletleri ile yıkım tekniği: Bu teknikte el aletleri ile yıkım, ya askılı ya da yerden desteklenen, güvenli çalışma platformları ile yürütülür. Yıkım yapılacak yapının en üst döşemesi cephe kenarlarından başlatılarak, kolonlar, kirişler ve döşemelerin demir donatıları kalacak şekilde orta kısımlara doğru kırılır. Donatı demirleri kesilerek toplanır ve uygun bir yöntemle yapıdan uzaklaştırılır. Aynı işlem yapının diğer katlarında da sırasıyla uygulanır. Asansör ve merdiven perdeleri en son yıkılacak taşıyıcılar olarak planlanır. Yıkım işlemi bu şekilde gerekli olan kata kadar devam edilerek kat eksiltir.

1) **Kompresörle ve el aletleri ile yıkım tekniğinde** yıkım esnasında düşebilecek her türlü malzemenin, yıkım şantiyesi dışındaki insan ve taşıt trafiğine ulaşmasının mümkün olması halinde, yapının tehlike doğuran cephesinde en az iki adet asma iskele kullanılması zorunludur. Asma iskele yıkım faaliyeti yürütülen kat ile bir alt kata kurulur. Tozun engellenmesi için bina üzerine seyyar veya sabit sulama tertibatı kurulur

2) Yıkım uygulamasında oluşan enkazın zemin kata nakledilebilmesi için, var ise asansör boşlukları, ve havalandırma şaftları enkaz sevkiyat kanalı olarak kullanılır. Yıkılacak yapıda enkaz sevkiyatı yapılacak herhangi bir kanal yok ise, binanın uygun bir cephesinden zemine kadar inecek şekilde harici enkaz nakil hattı oluşturulur. Yıkım esnasında çalışanların düşme riski gözetilerek, yaşam güvenlik hattına paraşüt tipi emniyet kemerleri ile bağlanması zorunludur.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeniol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

Çekme halatı ile yıkım tekniği

MADDE 20

(1) Bu yöntem bağlama halatları ile yıkım faaliyeti yapılmasına ilişkin düzenlemeleri içerir.

(2) Çekme halatlarının bağlanacağı yapı elemanlarına bu işlemten önce ön zayıflatma uygulanması gerekmektedir. Zayıflatılan yapı kendi ağırlık merkezine olacak şekilde aşağı doğru çekilerek yıkılmalıdır.

(3) Güvenli bir yıkımın sağlanması açısından gerektiği kadar çekme halatı kullanılması sağlanmalıdır. Yapı elemanına bağlanacak olan ilk halatın kopması ya da bağlantısının ayrılması durumları için yıkım esnasında yapı elemanına bağlı ikinci yedek halat hazır bulundurulmalıdır.

(4) Kullanılan halatların çekme işlemi için yeterli çekme dayanımına sahip olduğundan emin olunmalıdır.

(5) Çekme halatlarında ve/veya destek noktasında oluşacak aksaklıklar neticesinde ortaya çıkabilecek tehlikenin çevreye ve yıkım faaliyetinde görevli personele vereceği zararın azaltılması için ek güvenlik tedbirleri alınmalıdır.

(6) Bu tekniğin kullanılmasında halat çekme elemanı olarak makara/blok çekme makinesi de kullanılabilir.

(7) Binanın bu yöntemle yıkılamaması durumunda başka bir yöntem seçilmeli ve gerekli işlemler yine bu Yönetmelik uyarınca yapılmalıdır. Ancak başka bir yıkım yöntemi seçiminde ve uygulanmasında binanın öngörülemez şekilde kendiliğinden yıkılması ihtimaline karşı yıkım ekibinin güvenliği ile bu durumdaki yapıya yaklaşılmasının engellenmesi sağlanmalıdır.

Yıkım faaliyetlerinde alınacak tedbirler

MADDE 21-(1) Yıkım müteahhitleri, yıkım şantiyesinde, yıkım faaliyetlerinin sona ereceği zamana kadar;

a) Yıkım alanının çevresini kapatmak, bu şekilde yıkım şantiyesi sınırlarını belirlemek, ve yıkım şantiyesine giriş ve çıkışları yıkım faaliyetleri son bulana dek kesintisiz olarak kontrol altında bulundurmakla,

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr

b) Yıkım esnasında, mümkün olduğu ölçüde, gürültü ve görüntü kirliliği ile toz emisyonlarını azaltacak tedbirleri almakla,

c) Doğal drenaj, enerji ve telekomünikasyon tesisleri ve sistemleri, ile kaldırım ve yol kaplamasını korumakla, olabilecek hasarlara karşı tedbir almakla,

ç) Yıkım faaliyetlerinde, yıkımda çalışan personel ile yıkım faaliyetinin teknik uygulama sorumlusu arasında anlık ve kesintisiz iletişim sağlanması amacıyla, amaca uygun nitelikte telsiz bağlantısı bulundurmakla,

d) Yıkım şantiyesinde, yıkım faaliyetlerinin sonuna kadar, yangına karşı tedbir almak ve ilk yardım ekipmanı bulundurmak ve gerekir ise bu donanımlarla, derhal, acil müdahalede bulunulabilecek tedbirleri almakla,

e) Yıkım işlemleri sırasında erişim için mevcut merdivenler, tırmanma demirleri ve bantların kullanılması gerekiyor ise, mevcut merdivenler, tırmanma demirleri ve bantların güvenli olup olmadığını belirlemeye yönelik inceleme ve etüt yapmakla,

Yukarıdaki bentlerde belirtilen tedbirlere ek olarak, yıkım projesinde belirtilen her türlü tedbiri almakla, yükümlüdür.

MAB Destroy İnşaat ve Yıkım Hizmetleri

İzzetpaşa Mah. Yeni yol Cad. No:24 Daire:4 Şişli, İstanbul

Tel: 0212 218 40 44 Fax: 0212 240 57 44

www.mabyikim.com.tr | info@mabyikim.com.tr